

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

_____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)
“ _____ ” _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Культуроохоронні та культуротворчі технології

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ бакалавр _____
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Напрямок підготовки (спеціальність) 6.028 Менеджмент соціокультурної діяльності
(шифр та назва напрямку підготовки (із зазначенням за необхідності фахового спрямування) або шифр та назва спеціальності)

Форма навчання _____ денна _____

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
_____ обов'язкова _____

Семестр викладання	Загальний обсяг, годин/кредит.	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контролю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Всього	в тому числі			
							ІРС під керівн. викладача	Інд. Завдання. Вид / обсяг	Самостійне опрацювання матеріалу	
1	150/5	48	32	16	-	102	-	-	102	д/зал.
2	150/5	48	32	16	-	102	-	-	102	д/зал.

Розробник: к.н.з мистецтвознавства Побожій С.І.

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № _____ від _____ 2017 р.

Суми – 2017 р.

МЕТА

Мета викладання дисципліни – ознайомлення студентів з особливостями культуuroохоронних та культуuroтворчих технологій як особливої галузі людської діяльності, формування знань і ціннісних орієнтацій у соціокультурній сфері.

Завдання дисципліни:

- знайомство студентів з формами культуuroтворчої діяльності;
- аналіз сучасних тенденцій розвитку охорони пам'яток історії та культури;
- формування уявлення про специфіку культуuroтворчих технологій;
- вивчення основ законодавства України та інших країн у сфері пам'яткоохоронної діяльності.

Студент повинен

знати:

- основні поняття культуuroтворчої діяльності, пов'язані з вивченням, збереженням, відтворенням, засвоєнням та використанням культурної спадщини.
- види і типи культуuroохоронних та культуuroтворчих технологій в Україні та за кордоном;
- сутність та методи культуuroтворчих технологій;
- основні принципи культуuroохоронних технологій;
- сучасні форми культуuroтворчої роботи з цільовими групами.

вміти:

- аналізувати сучасні умови організації культуuroтворчої діяльності в Україні та світі;
- використовувати знання з дисципліни для саморозвитку та самоорганізації, підвищення свого професійного рівня в соціокультурній діяльності;
- використовувати кращі традиції вітчизняного та світового досвіду в організації та забезпеченні культуuroохоронної та культуuroтворчої діяльності;
- використовувати сучасні соціокультурні технології.

Дисципліна “Культуроохоронні та культуuroтворчі технології” спирається на такі навчальні дисципліни: українознавство, вступ до спеціальності, теорія та історія культури, історія мистецтва

ПРОГРАМА

Розділ 1. Культуротворчі технології.

Тема 1. Топографія українського авангарду в світлі культурно-мистецьких проектів.

1. Топографія українського авангарду.
2. Культурно-мистецький проект «Будетлянин Давид Бурлюк»
3. Мистецька акція «Шляхи творчості», присвячена Казимиру Малевичу.

Тема 2. Корпоративні мистецькі колекції

1. Соціодинаміка корпоративних колекцій. Види і типи колекцій
2. Корпоративні мистецькі колекції у системі художнього ринку.
3. Традиції колекціонування на Слобожанщині. Перспективи розвитку корпоративного та приватного колекціонування.
- 4.

Тема 3. Нові види взаємодії культури

1. Ніч культури і музеїв : історія питання.
2. Міжнародні фестивалів музики Й. С. Баха у світі.
3. Бах-фест у Сумах.
- 4.

Тема 4. Арт-технології на ярмарках і фестивалях сучасного мистецтва

1. Сучасне мистецтво у системі візуально-просторової комунікації.
2. Бієнале та ярмарки сучасного мистецтва.
3. Проектний менеджмент на бієнале сучасного мистецтва.

Тема 5. Аукціон і формування арт-ринку.

1. Аукціон і формування арт-ринку. Історія питання і сучасна практика.
2. Типи і види аукціонів.
3. Напрямки та види діяльності аукціонів. Правила проведення торгів.
- 4.

Тема 6. Ленд-арт та форми його саморепрезентації та організації

Артефакти у природному середовищі.

Практика організації симпозиумів ленд-арту.

Ленд-арт у Могриці.

Розділ 2. Культуроохоронні технології.

Тема 1. Законодавство України про культуру та охорону історико-культурних пам'яток.

1. Закон України про культуру.
2. Регулювання охорони пам'яток культури та архітектури на законодавчому рівні.
3. Організація охорони культурних пам'яток на Сумщині.

Тема 2. Пам'яткоохоронна діяльність діяльність ЮНЕСКО.

1. Роль і завдання ЮНЕСКО у справі охорони історико-культурної спадщини.
2. Пам'ятки архітектури України під охороною ЮНЕСКО.
3. Софія Київська – унікальна пам'ятка архітектури XI-XVIII ст.

Тема 3. Облік та вивчення пам'яток історії та культури у музеях.

1. Облік та вивчення пам'яток історії та культури у Сумському краєзнавчому музеї.
2. Облік та дослідження мистецьких творів у художніх музеях.
3. Каталогізація артефактів.

Тема 4. Архітектура та монументальне мистецтво Сумщини XVIII-XX ст. як об'єкт охорони держави.

1. Архітектура Сумщини
2. Монументальне мистецтво
3. Облік та охорона пам'яток історії та культури.

Тема 5. Національні культурно-історичні заповідники і розвиток культурного туризму.

1. Національний культурно-історичний заповідник «Качанівка».
2. Батуринський заповідник і проблеми відродження культурної спадщини.
3. Організація пам'яткоохоронної роботи у Національному дендрологічному парку «Софіївка» в Умані.

Тема 6. Проблеми охорони та вивчення пам'яток архітектури і мистецтва у творчості Степана Таранушенка, Миколи Макаренка, Никанора Онацького.

1. Мистецтвознавча діяльність С. Таранушенка.
2. Пам'яткоохоронна діяльність Миколи Макаренка.
3. Роль Никанора Онацького у створенні у Сумах художньо-історичного музею.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ КУРСУ

Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні (семінарські) заняття, годин	Лабор. роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (у тому числі ІРС), годин	Інди від. завдання, годин
Семестр 1						
1-й модульний цикл дисципліни						
Тема 1. Топографія українського авангарду у світлі культурно-мистецьких проєктів.	12	2	2	-	8	-
Тема 2. Корпоративні мистецькі колекції	13	4	1	-	8	-
Тема 3. Нові види взаємодії культури	13	4	1	-	8	-
Тема 4. Арт-технології на ярмарках і фестивалях сучасного мистецтва	12	2	2	-	8	-
Тема 5. Аукціон і формування арт-ринку.	13	2	1	-	10	-
Тема 6. Ленд-арт і форми його саморепрезентації та організації	13	2	1	-	10	-
Контрольний захід за модульний цикл: тестовий контроль	2	-	-	-	2	-
Всього по модульному циклу	78	16	8	-	54	-
2-й модульний цикл дисципліни						
Тема 7. Законодавство України про культуру та	11	2	1	-	8	-

охорону історико-культурних пам'яток.						
Тема 8. Пам'яткоохоронна діяльність діяльність ЮНЕСКО.	11	2	1	-	8	-
Тема 9. Облік та вивчення пам'яток історії та культури у музеях.	11	2	1	-	8	-
Тема 10. Архітектура та монументальне мистецтво Сумщини XVIII-XX ст. як об'єкт охорони держави.	14	4	2	-	8	-
Тема 11. Національні культурно-історичні заповідники і розвиток культурного туризму.	11	2	1	-	8	-
Тема 12. Проблеми охорони та вивчення пам'яток архітектури і мистецтва у творчості Степана Таранушенка, Миколи Макаренка, Никанора Онацького.	12	4	2	-	6	-
Контрольний захід за модульний цикл: тестовий контроль	2	-	-	-	2	-
Всього по модульному циклу	72	16	8	-	48	-
Всього за семестр	150	32	16	-	102	-

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

1. Топографія українського авангарду у світлі культурно-мистецьких проєктів – 2 год.
2. Корпоративні мистецькі колекції – 1 год.
3. Нові види взаємодії культури - 1 год.
4. Арт-технології на ярмарках і фестивалях сучасного мистецтва 2 год.
5. Аукціон і формування арт-ринку – 1 год.
6. Ленд-арт і форми його саморепрезентації та організації – 1 год.
7. Законодавство України про культуру та охорону історико-культурних пам'яток – 1 год.
8. Пам'яткоохоронна діяльність ЮНЕСКО – 1 год.
9. Облік та вивчення пам'яток історії та культури у музеях – 1 год.
10. Архітектура та монументальне мистецтво XVIII-XX ст. як об'єкт охорони держави - 2 год.
11. Національні культурно-історичні заповідники і розвиток культурного туризму – 1 год.
12. Проблеми охорони та вивчення пам'яток архітектури і мистецтва у творчості Степана Таранушенка, Миколи Макаренка, Никанора Онацького – 2 год.

Лабораторні роботи

Не передбачені

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачені.

**А. Завдання для самостійної роботи,
передбачені навчальним планом**

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Менеджмент у соціально-культурній сфері.
2. Соціально-культурна сфера як об'єкт управління.
3. Українське мистецтво на бієнале у Венеції.
4. Культурно-мистецький проєкт «Будетлянин Давид Бурлюк»

5. Мистецькі акції «Шляхи творчості», присвячені К. Малевичу.
6. Адаптація музеїв та галерей до ринкової середи.
7. Ярмарки сучасного мистецтва : нові арт-технології
8. Архітектура та монументальне мистецтво Сумщини XVIII-XX ст.
9. Пам'яткоохоронна діяльність Миколи Макаренка.
10. Сучасне мистецтво у системі візуально-просторової комунікації.
11. Створення корпоративних мистецьких колекцій при банках.
12. Національний культурно-історичний заповідник «Качанівка».
13. Бієннале сучасного мистецтва як сегмент художнього ринку.
14. Ярмарки та форуми сучасного мистецтва.
15. Традиції колекціонування на Слобожанщині.
16. Приватні колекції у системі художнього ринку.
17. Види і типи приватних колекцій.
18. Мистецтвознавча та пам'яткоохоронна діяльність С.Таранушенка.
19. Аукціони «Крісті» та «Сотбіс».
20. Никанор Онацький як художник і музейний діяч.
21. Мистецька колекція Сумського державного університету.
22. Роль куратора в організації ярмарку сучасного мистецтва.
23. Охорона пам'яток монументального мистецтва на Сумщині.
24. Ленд-арт у Могриці.
25. Сумський художній музей : історія і сучасність

Б. Навчальний проект

Не передбачений

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції: проблемні лекції; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій.

Практичні заняття: презентація кращих вітчизняних та зарубіжних практик у сфері культуротворчої діяльності, конференції, семінари, квести, участь у підготовці виставок у галереї мистецтв «Академічна».

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, письмові самостійні роботи поточного контролю.

Підсумковий контроль: ДСК у формі заліку.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЛІТЕРАТУРА

А. Основна навчальна література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність, примірників
1	Тульчинский Г. Л. Технологии менеджмента в сфере культуры. – СПб., 1996.	<i>Підручник (основний)</i>	<i>на електронних носіях інформації</i>
2	Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність : навч. посіб. / Н. В. Кочубей. – Суми : Університетська книга, 2015. – 122 с.	<i>Навч. посібник (основний)</i>	<i>на електронних носіях інформації</i>
3	Тульчинский Г. Л.. Менеджмент в сфере культуры / Тульчинский Г. Л., Шекова Е. Л. – 4-е изд., испр. и доп. – СПб. : Лань ; Изд-во Планета музыки, 2009. – 528 с.	<i>Навч. посібник (основний)</i>	<i>на електронних носіях інформації</i>

Б. Додаткова рекомендована література

Айстра. Галерея сучасного мистецтва: Каталог / Упорядкування та вст. ст. Л. К. Федевич. – Суми, 1994. Галерея мистецтв „Академічна”.

Історія. Виставки. Колекція. Бібліографія / Уклад. С. І. Побожій. – Суми, УАБС, 2003.

Вишеславський Г. А., Сидор-Гібелінда О. В. Термінологія сучасного мистецтва. Означення, неологізми, жаргонізми сучасного візуального мистецтва України / Г. А. Вишеславський, О. В. Сидор-Гібелінда. – Париж-Київ, 2010.

Історія української культури : словник термінів і понять / ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України» ; [уклад. С. І. Побожій]. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. - 38 с.

Кормич А. І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.): Навч. пос. – Х., 2002.

Кругляк О. Аукціони // Галерея. – 1999. - № 2. – С. 16-17.

Культурна спадщина Слобожанщини : історія та краєзнавство : збірка / ред. Л. Г. Морозко. – Число 2. – Х. : Курсор, 2004. – 194.

Культурологія: теорія та історія культури: навчальний посібник / за ред. І. І.Тюрменко. – К., 2005.

Михеева Н.А., Галенская Л.Н. Менеджмент в соціально-культурній сфері: учеб. пособие. – СПб., 2000.

Молоде мистецтво України. Перша виставка художників Сум і міста Целле: каталог. / авт. вст. ст. і упорядник: С. Побожій. – Целле, 1991. – 86 с.

Побожій С. І. «Бубновий валет і Сумщина». – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 112 с.

Побожій С. І. Традиції колекціонування на Слобожанщині. Історія.

Приватні і корпоративні колекції. Перспективи розвитку // Сумський обласний краєзнавчий музей: історія та сьогодення. Науковий збірник. – Суми, 2005. – С. 85-94.

Попович М. В. Нарис історії культури України : [навч. посіб. для студ.] / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 1998. – 728 с.

Сидор-Гібелінда О. Українці на Венеційській бієнале: сто років присутності / О. Сидор-Гібелінда. – К., 2008

Современный словарь по культурологии /авт.-сост. В. В. Юрчук – Минск, 1999.

Сумський художній музей: альбом / авт. - упоряд. С. І. Побожій. – К.: Мистецтво, 1988. – 175 с.

Сумщина в іменах: енциклопедичний довідник. – Суми, 2003.

Інформаційні ресурси

Культура та мистецтво України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http : histua.com/knigi/narisi-z-istorii-ukraini](http://histua.com/knigi/narisi-z-istorii-ukraini)

РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“КУЛЬТУРООХОРОННІ ТА КУЛЬТУРОТВОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ”

1. Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг год. / 10,0 кред.; лек. – год./32; пр. – 64 год./32; диф.залик/1-й сем.; диф.залик/2-й сем.
2. Організація навчального процесу: семестрів викладання – 2; модульних циклів – 4.
3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R = 100 балів/1 сем.
4. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи у першому семестрі:
 - а) Відвідування занять – $R \times 10\% = 8$ б. (0,25 б./1 заняття) + 2 бали – за систематичність відвідування занять (разом 10 балів)
 - б) Робота на аудиторних заняттях (70 балів):
 - с) Робота студента на практичному (семінарському) занятті (56 балів):
Форми роботи, що оцінюються на практичному (семінарському занятті) (3,5 бали за 1 заняття):

№ п/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів за виконане завдання
1	Доповідь по питаннях плану семінарського заняття	1,0 бал
2	Участь студента в обговоренні питань плану семінарського заняття (доповнення, проблемні запитання з аналізом відповіді доповідача на поставлене запитання (рецензування)	1,5 бала
3	Самостійна робота творчо-аналітичного характеру чи тестування	1,0 бал

	з метою перевірки знань поточного й уже вивченого раніше матеріалу дисципліни (блок тем, зокрема, з кількох тем лекційних занять, самостійної роботи студента (СРС), самостійної роботи на виявлення міжпредметних зв'язків тощо)	
--	---	--

- d) Контроль за результатами самостійної роботи студентів (СРС) (разом 14 балів): види СРС, форми та строки звітності визначає викладач.
- e) Модульний контроль у формі тестування або відкритих запитань (письмово) (20 балів): 2 модульні роботи; 10 балів за 1 роботу.

5. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи у другому семестрі:

- a) Відвідування занять – $R \times 10\% = 8$ б. (0,25 б./1 заняття) + 2 бали – за систематичність відвідування занять (разом 10 балів)
- b) Робота на аудиторних заняттях (70 балів):
- c) Робота студента на практичному (семінарському) занятті (56 балів):

Форми роботи, що оцінюються на практичному (семінарському занятті) (3,5 бали за 1 заняття):

№ п/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів за виконане завдання
1	Доповідь по питаннях плану семінарського заняття	1,0 бал
2	Участь студента в обговоренні питань плану семінарського заняття (доповнення, проблемні запитання з	1,5 бала

	аналізом відповіді доповідача на поставлене запитання (рецензування)	
3	Самостійна робота творчо-аналітичного характеру чи тестування з метою перевірки знань поточного й уже вивченого раніше матеріалу дисципліни (блок тем, зокрема, з кількох тем лекційних занять, самостійної роботи студента (СРС), самостійної роботи на виявлення міжпредметних зв'язків тощо)	1,0 бал

d) Контроль за результатами самостійної роботи студентів (СРС) (разом 14 балів): види СРС, форми та строки звітності визначає викладач.

e) Модульний контроль у формі тестування або відкритих запитань (письмово) (20 балів): 2 модульні роботи; 10 балів за 1 роботу.

f) Форма підсумкового контролю: підсумковий семестровий контроль (ПСК).

6. Підсумок рейтингових балів за навчальну дисципліну: 100 балів

7. Умови ліквідації заборгованостей з поточної та підсумкової роботи: перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше 60 балів = 3 E), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного, якщо модульний цикл не є останнім у семестрі.

Оцінювання знань студента при перескладанні незадовільних оцінок поточного контролю, пропусків занять без поважних причин та ПМК (диф. заліку) здійснюється по мінімуму на «3E» = 60 б.

8. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

9. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента (оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів) здійснюється за такою шкалою:

Нац. п'ятибальна шкала оцін.	Шкала ECTS	Визначення	К-сть балів за навч. дисц.
5 (відмінно)	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
4 (добре)	B	ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	74-81
3 (задовільно)	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ЗАДОВІЛЬНО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
2 (незадовільно)	<i>FX</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО – можливе повторне складання</i>	<i>35-59</i>
2 (неприйнятно)	<i>F</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідний повторний курс з навчальної дисципліни</i>	<i>1-34</i>

- Заохочувальні рейтингові бали з дисципліни нараховуються:
 - а) за своєчасне та якісне виконання завдань підвищеної складності (до 30 балів; конкретне значення визначає викладач в залежності від обсягу виконаної додаткової роботи), а саме:
 - перемогу в конкурсі соціально-культурних проєктів (20 балів); участь у конкурсі соціально-культурних проєктів (до 20 балів);
 - наукову роботу (реферат (додатково студент може бути звільнений від складання комплексного письмового контролю, що враховує весь матеріал робочої програми), стаття, тези доповіді на студентській науковій конференції).

Бали за реферат (до 30 балів).

Бали за наукову статтю (до 15 балів). Додатково до цих балів може бути нараховано до 15 балів за умови публікації статті в науковому виданні.

Тези виступу на науковій конференції (до 7 балів), при їх публікації оцінювання збільшується ще на 7 балів.

- пошукову роботу поза межами завдань, які виносяться на аудиторні заняття (самостійний пошук літератури, тематичні підбірки матеріалів та їх презентація, участь у створенні баз даних, пошук і компілювання матеріалів навчальних збірників, інформаційних та методичних матеріалів, участь у польових соціологічних і соціокультурних (зокрема, етнографічних, культурно-історичних та ін.) дослідженнях тощо) (до 10 балів);
- творчо-аналітичну роботу (есе, презентації, аналітичний огляд наукової літератури та ін.), участь у тематичних конкурсах із даної дисципліни та суміжних галузей знань (до 10 балів);
- творчо-управлінську діяльність (власні творчі виставки, презентації творчих робіт, керівництво організаційним комітетом творчих конкурсів, концертів і т. д.) (до 10 балів);
- технічну допомогу в організації культурно-масових заходів (концертів, виставок, мистецьких акцій, польових дослідженнях та ін.) в якості учасника, статиста, інтерв'юера (до 5 балів/1 захід, але не більше 10 балів за семестр);

б) систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять (до 10 балів) (якісно виконані самостійні роботи та доповнення на лекціях, участь у дискусіях, батлах, тематичних конкурсах, новаторських формах активної навчальної роботи, ведення словника з дисципліни (на вимогу викладача) тощо)

- Перескладання позитивних оцінок підсумкового контролю (диф. заліку) не допускається.

- Ліквідація академічної заборгованості з предмета в цілому здійснюється тільки з дозволу деканату.

Лектор потоку _____ (підпис) (С. І. Побожій
Ініціали, прізвище)

Завідувач кафедри _____ (підпис) Н. Д. Світайло
(Ініціали, прізвище)

“ ____ ” _____ 2017 р.